

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 STOCKHOLM

B W ./. riksåklagaren ang. grovt skattebrott m.m.

(Hovrätten för Västra Sveriges dom den 4 mars 2013 i mål B 3630-12)

Högsta domstolen har förordnat att riksåklagaren ska svara skriftligen på B W:s överklagande. Svaret ska avse frågan om betydelsen i målet av att det har tagits ut skattetillägg.

Inställning

B W har påförts skattetillägg innan åtal väcktes i målet. Att skattetillägg tagits ut innebär att det föreligger hinder mot att pröva åtalet avseende skattebrott (åtalspunkterna 2-3). Hovrättens dom bör därför undanröjas och åtalet i dessa delar avvisas. Målet i övrigt bör återförvisas till hovrätten för ny prövning såvitt avser frågan om påföljd.

Enligt min mening finns det skäl att meddela prövningstillstånd enligt 54 kap. 10 § andra stycket rättegångsbalken.

Bakgrund

Hovrättens dom

Hovrätten har dömt B W för bokföringsbrott och försvårande av skattekontroll (åtalspunkt 1) och skattebrott (åtalspunkterna 2-3) till villkorlig dom med samhällstjänst 160 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 6 månader ha dömts ut. Ansökan om stämning är daterad den 17 februari 2012.

Hovrätten har funnit att B W bedrivit yrkesmässig och självständig förvärvsverksamhet, som medfört bokföringsplikt samt skyldighet att deklarerera för inkomst av näringsverksamhet och redovisa utgående mervärdesskatt. Domen avseende bokföringsbrott och försvårande av skattekontroll avser att B W under tiden januari 2008 – september 2009 uppsåtligt åsidosatt sin bokföringskyldighet genom att underlåta att bokföra uppkomna affärshändelser avseende intäkter om omkring en miljon. Genom denna underlåtenhet har B W uppsåtli-

gen även gett upphov till fara för att Skatteverkets kontrollverksamhet vid beräkning eller uppbörd av skatt eller avgift allvarligt försvårats.

Hovrättens dom avseende skattebrott avser att B W uppsåtligen underlåtit att i sin inkomstdeklaration för taxeringsår 2009 deklarerat inkomst av näringsverksamhet för år 2008 med 470 000 kronor och att B W uppsåtligen underlåtit att redovisa mervärdesskatt för år 2008.

Beslutade skattetillägg

Skatteverket har i omprövningsbeslut den 10 juni 2010 avseende taxeringsåret 2009, inkomstår 2008 beslutat att påföra B W skattetillägg med 40 procent av den inkomstskatt som beräknas på skönstaxerat belopp 473 694 kr och med 20 procent av skönsbeskattad mervärdesskatt vilket för år 2008 uppgick till 167 566 kr (se tingsrättens aktbilaga 2 s. 47).

Grunder

Högsta domstolens beslut den 11 juni 2013

Enligt tidigare gällande rätt i Sverige kunde en person dömas för brott enligt skattebrottslagen även om han eller hon hade ålagts skattetillägg (se NJA 2010 s. 168 I och II samt NJA 2011 s. 444).

Högsta domstolen har i ett beslut den 11 juni 2013 ändrat praxis (mål B 4946-12). Enligt Högsta domstolen är den svenska regleringen med skattebrott och skattetillägg i två olika förfaranden mot en och samma person oförenlig med rätten att inte bli lagförd eller straffad två gånger för samma brott enligt artikel 4 i Europakonventionens sjunde tilläggsprotokoll och artikel 50 i EU:s rättighetsstadga. Den som fått ett skattetillägg därför att han eller hon har lämnat en oriktig uppgift i skatteförfarandet får enligt Högsta domstolen inte därefter åtalas för brott enligt skattebrottslagen på grund av samma oriktiga uppgift. Det saknar därvid betydelse om skattetillägget har vunnit laga kraft eller inte.

Min bedömning

B W har personligen påförts skattetillägg på grund av att han lämnat oriktiga uppgifter i sin inkomstdeklaration avseende taxeringsår 2009 och att han underlåtit att redovisa mervärdesskatt år 2008. Beslut om skattetillägg fattades av Skatteverket den 10 juni 2010. Åtalet, som väcktes efter det att beslut om skattetillägg fattats, avser avseende skattebrotten samma oriktiga uppgifter som legat till grund för de påförda skattetilläggen. Enligt min mening föreligger det därför hinder mot att pröva åtalet avseende skattebrott. Åtalet mot B W bör i dessa delar därför avvisas. De påförda skattetilläggen utgör dock inte enligt min uppfattning hinder för åtalet avseende bokföringsbrott och försvärande av skattekontroll enligt åtalspunkt 1 (se Högsta domstolens beslut den 11 juni 2013 i mål B 4946-12 p. 40-43). Enligt bl.a. instansordningens princip bör det

dock ankomma på hovrätten att bestämma ny påföljd avseende denna brottslighet.

Enligt min mening finns det skäl att meddela prövningstillstånd enligt 54 kap. 10 § andra stycket rättegångsbalken.

Kerstin Skarp

Katarina Tullstedt

Kopia till:

Ekobrottsmyndigheten, Rättsenheten

Ekobrottsmyndigheten Andra ekobrottskammaren i Göteborg (EB-643-12)

Skatteverket